

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ข้อกำหนดลักษณะแบบของบันไดหนีไฟ
และทางหนีไฟทางอากาศของอาคาร

ด้วยกรุงเทพมหานครเห็นเป็นการสมควรกำหนดลักษณะแบบของบันไดหนีไฟและทางหนีไฟทางอากาศของอาคารตามสภาพที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้อยู่ภายในอาคารที่ถูกเพลิงไหม้สามารถใช้บันไดหนีไฟลงสู่พื้นดินได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ตามลักษณะแบบของอาคารที่ได้รับอนุญาต และเพื่อให้ผู้ประสพภัยสามารถออกจากอาคารทางอากาศได้อย่างรวดเร็วและฉับไวทันต่อเหตุการณ์

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๔ และข้อ ๔๖ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงกำหนดลักษณะแบบของบันไดหนีไฟและทางหนีไฟทางอากาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ตึกแถวเพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัยที่มีความสูง ๔ ชั้น แต่ละหน่วยต้องมีบันไดหนีไฟเพิ่มเติมจากบันไดหลักในอาคารตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑.๑ อนุญาตให้ใช้บันไดหนีไฟเป็นบันไดแนวดิ่งหรือบันไดลิงสร้างด้วยวัสดุไม่ติดไฟ และให้ติดตั้งในส่วนที่ว่างทางเดินหลังอาคารได้

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

๑.๒ มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร ระยะห่างของชั้นบันไดแต่ละชั้นไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร บันไดชั้นล่างสุดทำอยู่ห่างจากระดับพื้นดินไม่เกิน ๓.๕๐ เมตร

๑.๓ ตำแหน่งที่ตั้งต้องอยู่ในทิศทางตรงกันข้ามกับบันไดหลักและอยู่ใกล้กับช่องเปิดของประตูหรือหน้าต่าง

ติดตั้งเพื่อการพาณิชย์หรือพักอาศัยที่มีความสูงเกินกว่า ๔ ชั้น คาดฟ้า แต่ละหน่วยต้องมีบันไดหนีไฟ ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และต้องมีขานพักบันไดทุกชั้น

๒. อาคารที่ไม่ใช่ตึกแถวตาม ๑ ที่มีความสูงตั้งแต่ ๔ ชั้น แต่ไม่เกิน ๗ ชั้น คาดฟ้า ต้องมีบันไดหนีไฟภายในหรือภายนอกอาคารเพิ่มเติมจากบันไดหลักในอาคารตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒.๑ ต้องสร้างด้วยวัสดุไม่ติดไฟ

๒.๒ บันไดแต่ละช่วงสูงไม่เกินความสูงระหว่างชั้นของอาคารมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร ลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า ๒๒ เซนติเมตร และลูกตั้งสูงไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร

๒.๓ ตำแหน่งที่ตั้งต้องมีระยะระหว่างกึ่งกลางทางเข้าออกสู่ตัวบันไดกับกึ่งกลางประตูห้องสุดท้ายด้านทางเดินที่เป็นทางตัน ไม่เกิน ๑๐ เมตร ในกรณีที่จำเป็นต้องมีบันไดหนีไฟ ๒ ตำแหน่ง อนุญาตให้ใช้บันไดหลักเป็นบันไดหนีไฟได้ด้วยโดยมีระยะห่างตามทางเดินระหว่างกึ่งกลางทางเข้าออกบันไดไม่เกิน ๖๐ เมตร

๒.๔ ทางเข้าออกหรือช่องประตูบันไดหนีไฟ ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร และสูงไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร

๒.๕ ต้องมีป้ายเรืองแสง หรือเครื่องหมายไฟแสงสว่างด้วยไฟสำรองฉุกเฉินบอกทางออกสู่บันไดหนีไฟ ติดตั้งเป็นระยะตามทางเดินและบริเวณหน้าทางออกสู่บันไดหนีไฟ ทางออกจากบันไดหนีไฟสู่ภายนอกอาคาร หรือชนคมทางหนีไฟได้ปลอดภัยต่อเนื่อง ให้ติดตั้งป้ายเรืองแสงสว่างข้อความ “ทางออก” หรือเครื่องหมายทึบแสงสว่างแสดงว่าเป็นทางออกให้ชัดเจน

๓. โรงมหรสพ หอประชุมที่สร้างสูงเกินหนึ่งชั้น หรืออาคารที่ไม่ใช่ตึกแถวตาม ๑ ทึบความสูงเกิน ๑ ชั้น คาดฟ้า แต่ไม่เกิน ๑๒ ชั้น คาดฟ้า ต้องมีบันไดหนีไฟภายในหรือภายนอกอาคารเพิ่มเติมจากบันไดหลักในอาคาร ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑ ต้องสร้างด้วยวัสดุทนไฟ บันไดหนีไฟภายในอาคารต้องมีผนังทนไฟโดยรอบ ส่วนบันไดหนีไฟนอกอาคารต้องมีผนังทนไฟระหว่างบันไดกับตัวอาคาร และผนังทนไฟต้องมีลักษณะดังนี้

๓.๑.๑ ผนังคอนกรีตเสริมเหล็กความหนาไม่น้อยกว่า ๑๒ เซนติเมตร

๓.๑.๒ ผนังอิฐ ความหนาไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร

๓.๑.๓ ผนังคอนกรีตบล็อก ความหนาไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร

๓.๑.๔ ผนังวัสดุอย่างอื่น ต้องมีอัตราการทนไฟไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง

๓.๒ บันไดแต่ละช่วงสูงได้ไม่เกินความสูงระหว่างชั้นของอาคารมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร ลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า ๒๒ เซนติเมตร และลูกตงสูงไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร

๓.๓ ตำแหน่งที่ตั้งต้องมีระยะระหว่างกึ่งกลางทางเข้าออกสู่ตัวบันไดกับกึ่งกลางประตูห้องสุดท้ายด้านทางเดินที่เป็นทางต้น ไม่เกิน ๑๐ เมตร ในกรณีที่จะต้องมีบันไดหนีไฟ ๒ ตำแหน่ง อนุญาตให้ใช้บันไดหลักเป็นบันไดหนีไฟด้วย โดยมีระยะห่างตามทางเดินระหว่างกึ่งกลางทางเข้าออกสู่บันไดไม่เกิน ๖๐ เมตร

๓.๔ ทางเข้าออกหรือช่องประตูสู่บันไดหนีไฟต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร และสูงไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร และต้องมีลักษณะดังนี้

๓.๔.๑ ช่องทางเข้าออกต้องมีบานประตูและวงกบทำด้วยวัสดุที่สามารถทนไฟได้ไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง

๓.๔.๒ มีอุปกรณ์ทำให้บานประตูปิดสนิทเพื่อบlockingควันและเปลวไฟมิให้เข้าสู่บันได พร้อมมีอุปกรณ์ควบคุมให้บานประตูปิดอยู่ตลอดเวลาและสามารถผลักเปิดได้ตลอดเวลา แม้ในขณะที่ประตูได้รับความร้อน

๓.๔.๓ บานประตูต้องเป็นบานเปิดเท่านั้น ห้ามใช้บานเลื่อนและห้ามมีธรณีประตู

๓.๔.๔ ต้องมีชานพักบันไดระหว่างประตูกับบันไดกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๒ เท่า ของความกว้างของบันไดนั้น ๆ

๓.๔.๕ ทิศทางการเปิดของประตูต้องเปิดเข้าสู่บันได
เท่านั้นนอกจากชั้นคาน้ำร้อน ชั้นล่างและชั้นที่เข้าออกเพื่อหนีไฟสู่ภายนอก
อาคารให้เปิดออกจากห้องบันไดหนีไฟ

๓.๔.๖ ห้ามติดตั้งสายยู ห่วง โซ่ กลอน หรือสิ่งอื่น
ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันที่อาจยึดหรือคล้องกุญแจขัดขวางไม่ให้เปิดประตู
จากภายในอาคาร

๓.๔.๗ กรณีติดตั้งกุญแจกับบานประตูเพื่อป้องกัน
บุคคลเข้าอาคารจากภายนอกให้ติดตั้งแบบชนิดที่ภายในเปิดออกได้ตลอด
เวลาโดยไม่ต้องใช้กุญแจ ส่วนภายนอกเปิดได้โดยใช้กุญแจเท่านั้น

๓.๕ ต้องมีป้ายเรืองแสงหรือเครื่องหมายไฟแสงสว่างด้วยไฟ
สำรองฉุกเฉิน บอกทางออกสู่บันไดหนีไฟติดตั้งเป็นระยะตามทางเดิน
และบริเวณหน้าประตู หรือทางออกสู่บันไดหนีไฟ ส่วนประตูทางออก
จากบันไดหนีไฟสู่ภายนอกอาคารหรือชั้นที่มีทางหนีไฟได้ปลอดภัยต่อเนื่อง
ให้ติดตั้งป้ายหม้อแสงสว่างข้อความ “ทางออก” หรือเครื่องหมายหม้อ
แสงสว่างแสดงว่าเป็นทางออกให้ชัดเจน

๓.๖ บันไดหนีไฟภายในอาคารต้องทำเป็นห้องบันไดหนีไฟ
ที่มีระบบอัดลมภายในความดันในขณะใช้งาน ๐.๒๕ - ๐.๓๘ มิลลิเมตร
ของน้ำ ทำงานเป็นแบบอัตโนมัติโดยแหล่งไฟฟ้าสำรองฉุกเฉินเมื่อเกิด
เพลิงไหม้

๓.๗ บันไดหนีไฟภายในหรือภายนอกอาคาร ที่มีผนัง
สามารถเปิดระบายอากาศได้ ต้องมีช่องเปิดทุกชั้นเพื่อช่วยระบายอากาศ

๓.๔ ภายในบันไดหนีไฟจะต้องไม่มีสิ่งกีดขวางทางหนีไฟสามารถหนีไฟทางบันไดหนีไฟต่อเนื่องกันถึงระดับดินหรือออกสู่ภายนอกอาคารที่ระดับไม่ต่ำกว่าชั้นสองได้โดยสะดวกและปลอดภัย ต้องมีเฉพาะประตูทางเข้าและทางออกฉุกเฉินเท่านั้น ห้ามทำประตูเชื่อมต่อกับห้องอื่น เช่น ห้องสุขา ห้องเก็บของ เป็นต้น และต้องมีหมายเลขบอกชั้นของอาคารภายในบันไดหนีไฟ

๓.๕ ต้องมีระบบการให้แสงสว่างฉุกเฉินภายในบันไดหนีไฟและหน้าบันไดหนีไฟ โดยใช้พลังงานไฟฟ้าสำรองฉุกเฉินอย่างเพียงพอที่สามารถให้แสงสว่างได้ไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง แสงสว่างจะต้องเปิดโดยอัตโนมัติทันทีที่กระแสไฟฟ้าในอาคารขัดข้อง

๔. อาคารที่ไม่ใช่ตึกแถวตาม ๑ ที่มี ความสูงเกิน ๑๒ ชั้น ขึ้นไป กำหนดให้บันไดหนีไฟเหมือนอาคารตาม ๓ แต่ทางหนีไฟที่ต่อเชื่อมระหว่างบันไดหนีไฟที่แยกอยู่คนละที่ไม่ต่อเนื่องกัน ต้องจัดให้มีระบบอัดลมภายในตาม ๓.๖ ด้วย ส่วนบันไดหลักหรือบันไดอื่นที่ใช้สำหรับติดต่อระหว่างชั้น ตั้งแต่ชั้น ๓ ขึ้นไป ให้ออกแบบให้ใช้เป็นบันไดหนีไฟเพิ่มขึ้นนอกเหนือบันไดด้วย

๕. อาคารที่มีพื้นที่ใช้สอยอยู่ต่ำกว่าระดับดินมากกว่า ๒ ชั้น ต้องมีบันไดหนีไฟสู่ระดับพื้นดินเป็นระบบบันไดหนีไฟภายในอาคารตั้งรายละเอียดที่กำหนดไว้ตาม ๔

๖. อาคารที่สูงเกิน ๗ ชั้น ให้มีพื้นที่ลาดฟ้าส่วนหนึ่งเป็นทิว้างเพื่อใช้เป็นทางหนีไฟทางอากาศได้ และต้องจัดให้มีทางหนีไฟบนชั้น

เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๒๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒

คาดพานำไปสู่บันไดหนีไฟได้อีกทางหนึ่ง หรือมีอุปกรณ์เครื่องช่วยในการหนีไฟจากอาคารลงสู่พื้นดินได้โดยปลอดภัย

๓. ประกาศนี้ไม่ใช่บังคับกับอาคารที่ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างหรือดัดแปลงก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

๔. ประกาศกรุงเทพมหานครฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๕๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร